

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

90. mateřská škola Plzeň, Západní 7

Západní 7, 323 27 Plzeň

Identifikátor: 600 069 443

Termín konání orientační inspekce: 16. a 22. dubna 2002

Čj.	046 69/02-1007
Signatura	od4av174

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Na základě Zřizovací listiny statutárního Města Plzně je 90. mateřská škola Plzeň, Západní 7 od 1. ledna 2002 příspěvkovou organizací. Funkci zřizovatele plní Úřad městského obvodu Plzeň 1 se sídlem alej Svobody 60, 323 18 Plzeň. Součástí předškolního zařízení je pětitřídní mateřská škola a školní jídelna, která ve své hlavní činnosti zabezpečuje stravování pro děti a pracovníky mateřské školy.

Předškolní zařízení řídí ředitelka, která byla jmenována do funkce s účinností od 31. prosince 2000. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení do doby konání orientační inspekce mateřská škola neobdržela.

Ve školním roce 2001/2002 je v mateřské škole zapsáno a vykázáno celkem 112 dětí, které jsou rozděleny do čtyř tříd podle věku, pátá křesťanská třída je heterogenní, věkově smíšená. Prioritou koncepce školy je poznávání přírody, ekologická výchova a křesťanská výchova v alternativní třídě. Mateřská škola dlouhodobě spolupracuje, v souladu se svojí koncepcí, s Výzkumným ústavem borovic, ZOO v Plzni, Záchranou stanicí ptactva a Útulkem pro psy.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení kvality a podmínek vzdělávání včetně úrovně stravování.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávací činnosti je posuzována na základě hospitační činnosti, kterou provedla Česká školní inspekce v průběhu dvou dnů u pěti učitelek.

Podmínky vzdělávací činnosti

Mateřská škola pavilónového typu je umístěna uprostřed velkého sídliště na okraji města. Pro svoji činnost má vytvořeny příhodné podmínky. Prostory jsou dostatečně velké a dobře udržované. Jednotlivé třídy jsou rozděleny na pracovní a herní část, přiléhají k nim dětské šatny, umývárny a kuchyňky k vydávání jídla. Lehátka jsou rozložena stabilně v ložnicích pouze ve dvou třídách. Ostatním, nespícím dětem, je nabízena náhradní zájmová činnost. Využití pomůcek, hraček a ostatního materiálu při sledovaných řízených činnostech bylo až na výjimky na běžné, průměrné úrovni. Ve třídách převažuje starší, ale udržovaný nábytek. Hračky jsou umístěny v dosahu dětí a jejich nabídka je standardní. Ve vybavení interiérů je dobře patrné ekologické zaměření školy (různé pěstelské a chovatelské koutky a aktivity). Na budovu školy bezprostředně navazuje školní zahrada, jejíž zařízení umožňuje pohybové a rekreační aktivity dětí.

Personální podmínky jsou velmi dobré. Učitelky svým dosaženým vzděláním splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Poměrně často se zúčastňují různých vzdělávacích seminářů vztahujících se k široké problematice předškolního vzdělávání.

Psychohygienické podmínky vymezené ve Vnitřním řádu mateřské školy zohledňují potřeby dětí. Rámcové uspořádání činnosti v průběhu dne odpovídá optimálnímu a vyváženému zatížení dětí předškolního věku. Časový prostor pro spontánní aktivity je dostatečně dlouhý a řízené činnosti jsou voleny adekvátně k jejich věku a schopnostem. Pitný režim je zajištěn a je funkční. Rovněž doba spánku je podřizována individuální potřebě dětí.

Mateřská škola má pro svoji činnost průměrné materiální a velmi dobré personální podmínky. Vytváření psychohygienických podmínek vzhledem k individuálním potřebám dětí je velmi dobré.

Řízené a spontánní činnosti

V průběhu orientační inspekce byly provedeny hospitace ve všech pěti třídách.

Plánování výchovně vzdělávací činnosti se realizuje v několika fázích. Každá třída má vypracovanou vlastní koncepci, která vychází z hlavních koncepčních záměrů školy. Tento dokument si učitelky v jednotlivých třídách rozpracovávají do jednoduchých týdenních plánů. Pedagogické pracovnice mají sice snahu pracovat s Rámcovým vzdělávacím programem schváleným v březnu 2001, avšak stále poměrně silně převažuje stereotypní využívání Časově tematických plánů vydaných v letech 1987 a 1989. Učitelky intuitivně cítí potřebu změnit způsob plánování, ale doposud jim chybí hlubší znalosti dané problematiky. Tím dochází k tomu, že se plánování vzdělávací činnosti realizuje velmi zjednodušenou formou, s minimální inovací a motivační provázaností. Postrádá potřebnou flexibilitu, umožňující reagovat učitelce i na náhodně vzniklé situace. Snaha o zkvalitnění obsahové složky a větší propracovanost týdenních plánů je výrazná v křesťanské třídě. Ovšem při dlouhodobém a stereotypním používání zpracovaných plánů, bez jejich průběžných aktualizací, může i zde převážit formálnost.

Spontánní činnosti probíhaly ve všech prostorách tříd. Úroveň volné hry byla hodnocena velmi dobře. Děti měly dostatek hraček, pomůcek i místa pro spontánní pohyb. V průběhu orientační inspekce bylo patrné, že je hra plně uspokojuje. Jejich chování a vzájemné vztahy byly klidné, vyrovnané, bez zbytečné agresivity. Všechny učitelky volily vhodné metody a formy pedagogické práce. Jejich zásahy do her byly nenásilné a taktí. Příznivě působilo zařazování spontánních pohybových aktivit podle momentálních a individuálních potřeb každého dítěte. Celkově ve třídách převažovalo klidné ovzduší, přechod k řízeným činnostem působil plynule. Časový prostor pro hru nebyl zbytečně krácen a v jedné třídě byla využita forma průběžné svačiny. Při stolování jsou děti dostatečně vedeny k sebeobsluze a samostatnosti.

Pedagogický program mateřské školy zatím odděluje spontánní činnosti od záměrně řízených. Ranní cvičení není v mateřské škole pevně zakotvenou činností dne. V průběhu orientační inspekce volily učitelky buď cílené cvičení, plnící základní cíle pohybové a tělesné výchovy nebo relaxační pohybové chvilky. Hodnocená úroveň pohybových aktivit byla velmi dobrá a průměrná.

Inspekci sledované řízené aktivity byly v jednotlivých třídách zaměřeny na poznávací, jazykové a literárně-dramatické činnosti. Pouze v křesťanské třídě bylo vhodně využito činností integrovaných, které tvořivým pojetím obohacovaly představivost, myšlení, řeč a city dětí. Tyto činnosti obsahovaly důležitý prvek hravosti a experimentování. Neotřelé metody a formy odborné práce zahrnovaly četné inovační a inspirativní prvky získané na vzdělávacích seminářích. Velmi dobrou úroveň integrovaných činností v této třídě pozitivně ovlivnil právě promyšlený způsob plánování. V ostatních třídách využívaly učitelky převážně nejméně náročný, tj. frontální způsob vedení činnosti, který minimálně umožňoval prožitkové učení. Při poznávacích, rozumových, jazykových a literárních činnostech volily metody a formy práce, které upřednostňovaly rutinní a stereotypní pojetí, formální memorování apod. Děti tak měly málo možností k vlastnímu přirozenému projevu, aktivnímu zapojení, tvořivému myšlení a seberealizaci. Důsledkem toho bylo minimální obohacení dětské osobnosti a nízká výsledná efektivita. Vzhledem k velmi zjednodušenému plánování tak učitelky malou měrou zařazovaly do pedagogického procesu tvořivé přístupy, progresivní prvky a z výsledku byla u některých záměrně řízených činností patrná malá promyšlenost. Pozitivním jevem v některých třídách bylo jejich tvořivé a podnětné prostředí a evidentní plnění koncepčních záměrů.

Motivace činností byla vzhledem k věku a vyspělosti dětí mnohdy nenáročná a tím i málo účinná. V určitých momentech činností naopak příznivě působilo využití dětských výtvarných

prací jako ilustrující pomůcky. Hodnocení dětí učitelkami bylo převážně přirozené, oceňující jejich snažení či individuální úspěch. Občas však byla patrná převaha poučování dětí.

Oblast interakce a komunikace byla celkově hodnocena velmi dobře. Příznivě působilo klidné ovzduší tříd, vstřícné vztahy, vzájemná důvěra. Učitelky vnímaly momentální potřeby dětí a vzájemná komunikace byla přátelská. Především v době ranních her byl patrný přirozený přístup učitelek k dětem, jejich schopnost jim naslouchat, prvek sounáležitosti se třídou apod.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování výchovně vzdělávací činnosti je realizováno na průměrné úrovni. Tím, že zatím nesplňuje podmínky současného projektování v mateřské škole je negativně ovlivněna adekvátní volba organizace, metod a forem práce. V pedagogickém procesu při záměrně řízených činnostech tak převažují konzervativní, rutinní metody a formy práce na úkor progresivních postupů. Kritéria velmi dobré úrovně splňuje v tomto případě pouze křesťanská třída. Oblast motivace a hodnocení vykazuje zjištěná pozitiva a negativa v rovnováze. Na velmi dobré úrovni je hodnocena interakce a komunikace. Při hodnocení spontánních činností převažuje velmi dobrá úroveň.

Celkově je kvalita vzdělávací činnosti realizována na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Vytvořená koncepce školy se orientuje na priority v oblasti ekologické a křesťanské výchovy. Vychází z podmínek a možností školy. Konkrétní rozpracování je velmi dobře provedeno v Ročním plánu práce 90. MŠ na školní rok 2001/2002. Jednotlivé cíle pro tento školní rok vycházejí rovněž z podrobné a rozsáhlé analýzy, která se však převážně zaměřuje na vyhodnocení realizovaných akcí a aktivit a na náměty pro další školní rok. Dílčím nedostatkem zpracované analýzy je absence vyhodnocení kvality a efektivity používaných metod a forem pedagogické práce. Oblasti plánování věnuje ředitelka náležitou pozornost a podrobně se věnuje jednotlivým pracovním plánům pro všechny úseky řízení. Přestože má velmi krátkou řídicí zkušenost, ze zpracovaných materiálů je patrná její velmi dobrá orientace v základních prioritách koncepčního plánování. Předložené dokumenty mají adekvátní vypovídací hodnotu, která umožňuje získat zásadní informace o činnosti mateřské školy.

Organizační uspořádání a informační systémy fungují na základě daných pravidel. Všichni zaměstnanci mají jasně vymezeny svoje povinnosti, práva a činnosti, za které zodpovídají. Ředitelka vypracovala velmi přehledný a jasný organizační řád včetně jeho příloh. Součástí je i komunikační a informační systém, který určuje pravidla efektivní oboustranné komunikace.

Ředitelce se daří, ve spolupráci se zřizovatelem, udržovat materiálně-technické vybavení školy v optimálním stavu a prostředí pro děti průběžně zkvalitňovat. Společně s učitelkami organizuje velké množství nadstandardních aktivit, které větší či menší měrou souvisejí s koncepčními záměry školy. K tomuto účelu je i přizpůsobeno stanovení přímé výchovné práce učitelek. Po posouzení počtu aktivit nad rámec běžné činnosti mateřské školy a nabízených zájmových kroužků došla Česká školní inspekce k závěru, že příliš široká nabídka nadstandardních aktivit je realizovaná na úkor pravidelného denního řádu, v němž děti nacházejí potřebný klid, bezpečí a soukromí. Tyto aktivity je vhodné přehodnotit a zredukovat.

Povinná dokumentace předškolního zřízení je vedena přehledně na předepsaných tiskopisech. Drobné nedostatky v jejím vedení byly s ředitelkou v průběhu orientační inspekce projednány a

operativně odstraněny.

Při vedení a motivování lidí využívá ředitelka pozitivní formy motivace, participace učitelek na tvorbě roční plánu školy a osobního příkladu. Podporuje iniciativu a aktivitu učitelek při realizaci nadstandardních aktivit školy, umožňuje jim poměrně rozsáhlé další vzdělávání apod. Změnu metod a forem pedagogické práce má snahu u učitelek iniciovat (dle zápisů z pedagogických rad, zakoupení kvalitní odborné literatury apod.). Vzhledem ke krátké řídicí praxi se jí tento záměr zatím daří realizovat pouze částečně. Svě podřízené hodnotí a odměňuje diferencovaně.

Kontrolní činnost ředitelka plánuje, realizuje a vede o ní záznamy. V této oblasti je úspěšná zejména při kontrole dodržování pracovních povinností všech zaměstnanců. Záznamy o kontrole mají velmi dobrou vypovídací hodnotu, obsahují jasně pojmenované zjištěné nedostatky a konkrétní závěry. Méně se jí zatím daří hospitační činnost. Při jejím plánování převažují nevhodně zvolené cíle, protože nesměřují k potřebné změně metod a forem práce. Ze záznamů vyplývá, že sledovanou činnost popisuje, málo ji však analyzuje. Závěry, které z hospitací vyvozuje, pomáhají udržovat současný styl výchovné práce, ale k jeho výraznější změně nepřispívají.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V celkovém plánování činnosti mateřské školy převažují pozitiva. Je účelné a má potřebný rozsah. Výchovně-vzdělávací záměry jsou v souladu se stanovenou koncepcí. Organizace provozu a chod poměrně rozsáhlého komplexu jsou zajištěny na velmi dobré úrovni. Dílčím nedostatkem v této oblasti je velké množství nadstandardních aktivit. Ve způsobu vedení a motivování lidí převažují pozitiva, přestože se ředitelce zatím zcela nedaří stejnou měrou iniciovat všechny učitelky k progresivním změnám pedagogického stylu. Kontrolní mechanismy jsou realizovány vzhledem k málo výrazné hospitační činnosti na průměrné úrovni.

Svým způsobem řízení vytváří ředitelka celkově velmi dobré podmínky pro vzdělávání dětí předškolního věku.

ŠKOLNÍ JÍDELNA

Součástí mateřské školy je jídelna. Ve své hlavní činnosti zabezpečuje stravování pro děti a pracovníky mateřské školy.

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Stravovací úsek tvoří samostatný celek a je umístěn v hospodářském pavilonu. Kuchyně je vybavena standardním zařízením. Je rozdělena na jednotlivé linky podle povahy vykonávané práce. Hotové pokrmy se expedují do přípravných kuchyňek, které přímo navazují na třídy, kde děti stolují.

Podmínky pro přípravu pokrmů a organizace stravování jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Stanovená výše finančních normativů na nákup potravin je u přesnídávky a oběda v souladu s platnými předpisy. Cena svačiny nedosahuje minimální hodnoty stanovené vyhláškou.

Při přípravě pokrmů jídelna postupuje podle receptur pro školní stravování. Skladba a pestrost jídelníčků je na dobré úrovni. Jídla se ve sledovaném období neopakovala. Po celou dobu pobytu v mateřské škole mají děti k dispozici nápoj.

Plnění výživových norem sleduje vedoucí školní jídelny propočtem spotřebního koše.

V kontrolovaném období bylo dosaženo velmi dobrých výsledků ve spotřebě ryb, ovoce, zeleniny, mléčných výrobků a luštěnin. U tuků a cukrů došlo k překročení doporučené spotřeby.

Vzhledem k nedodržení finančního limitu u svačiny a k vyšší spotřebě tuků a cukrů je tato oblast hodnocena jako průměrná.

Hodnocení správnosti, úplnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence ve ŠJ

Výdejky potravin a skladová evidence jsou vedeny věcně a přehledně pomocí výpočetní techniky. Doklady mají patřičné náležitosti.

Jednotná evidence školní jídelny je vedena velmi dobře.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 20. 12. 2001
- Žádost o provedení změn v síti škol ze dne 25. 1. 2002, čj. 8/2002
- Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. 9. 2001
- Poslední výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 16. 9. 1998
- Jmenování do funkce ze dne 14. 12. 2000 s účinností od 31. 12. 2000 čj. 1540/00
- Výjimka z počtu dětí ve třídě ze dne 31. 8. 2001
- Kniha úrazů
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Roční plán práce 90. MŠ na školní rok 2001/2002
- Organizační řád s platností od 1. 1. 2002 včetně příloh
- Přehled dalšího vzdělávání učitelek – šk. rok 2000/2001, 2001/2002
- Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti – 2001/2002
- Zápisy z pedagogických rad a provozních porad – 2001/2002
- Evidenční listy dětí pro školní rok 2001/2002
- Docházka dětí 1. – 5. třída 2001/2002
- Přehled výchovné práce, šk. rok 2001/2002 – 1. – 5. třída, týdenní plány ve všech třídách
- Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 17-01 o společném stravování dětí a mládeže, podle stavu k 15. 10. 2001
- Propočty spotřebního koše za prosinec 2001
- Výdejky potravin za leden, únor a březen 2002
- Jídelníčky za leden, únor a březen 2002

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávací činnosti mateřské školy je na základě provedené orientační inspekce hodnocena jako průměrná.

Pozitiva:

- *systematické plnění stanovených koncepčních záměrů*
- *velmi dobrá úroveň spontánních aktivit*
- *nadprůměrná kvalita vzdělávací činnosti v křesťanské třídě*

Negativa:

- *plánování činností nevychází z potřeb a zájmů dětí, ale je stále orientováno na kvantitu úkolů, stanovených v Časově tematických plánech*
- *styl realizace pedagogického procesu postrádal vyšší míru tvořivých přístupů, progresivních prvků, neformálnosti a důkladnější promyšlenost*
- *v některých třídách výrazně převažují v průběhu jednotlivých týdnů nadstandardní aktivity nad obvyklou vzdělávací činností, čímž se snižuje náročnost učitelek na jejich přímou výchovnou práci*

Přestože je ředitelka ve vedoucí funkci krátce, dokázala zkoordinovat chod několika pavilónového zařízení a jeho materiálně-technickou údržbu velmi dobře. Řízení předškolního zařízení je založeno na jasně vymezených pravidlech, vzájemné informovanosti a průběžné kontrole. Rezervy zatím přetrvávají v důslednější preferenci priorit současné předškolní výchovy a osobní odpovědnosti učitelek.

Školní jídelna mateřské školy poskytuje stravovací služby na velmi dobré úrovni.

Pro bezproblémový chod a činnost předškolního zařízení vytváří ředitelka velmi dobré podmínky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.
Členové týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.
	Mgr. Hana Ratzová	Hana Ratzová v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Jana Bradová	

V Rokycanech dne 13. dubna 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 5. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Dagmar Šmejkalová, ředitelka

Šmejkalová v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-05-31	046 72/02-1007
Zřizovatel	2002-05-31	046 73/02-1007

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány